

Довідник рейнджера-медика. Команда з лікування травм (тактична)

Основна мета довідника – служити керівництвом для тактичної та нетактичної догоспітальної травми та надання медичної допомоги.

Якісна позалікарняна допомога є прямим результатом всебічної освіти, точної оцінки пацієнтів, здорового судження та постійного вдосконалення якості.

Медики рейнджери не повинні виконувати жодних кроків у постійному розпорядженні чи протоколі, якщо вони не пройшли навчання для виконання відповідної процедури чи лікування. Екстренна, травматологічна і тактична медицина продовжує розвиватися стрімкими темпами. Відповідно, цей довідник може бути змінений у міру появи нової інформації та рекомендацій, які будуть прийняті медичною спільнотою.

ДОВІДНИК РЕЙНДЖЕРА МЕДИКА

**КОМАНДА
З ЛІКУВАННЯ ТРАВМ
(ТАКТИЧНА)**

Видавництво
«ЛІТЕРА»
Київ – 2023

УДК 378:61:355

Д 13

Д 13 **Довідник рейнджера медика.** Команда з лікування травм (тактична) — Київ: Вид. «Літера», 2023. — 224 с.

ISBN 978-966-370-791-4

Основна мета довідника — служити керівництвом для тактичної та нетактичної догоспітальної травми та надання медичної допомоги.

Якісна позалікарняна допомога є прямим результатом всебічної освіти, точної оцінки пацієнтів, здорового судження та постійного вдосконалення якості.

Медики рейнджери не повинні виконувати жодних кроків у постійному розпорядженні чи протоколі, якщо вони не пройшли навчання для виконання відповідної процедури чи лікування. Екстренна, травматологічна і тактична медицина продовжує розвиватися стрімкими темпами. Відповідно, цей довідник може бути змінений у міру появи нової інформації та рекомендацій, які будуть прийняті медичною спільнотою.

ISBN 978-966-370-791-4

© Видавництво «Літера», 2023.

**Нашим загиблим товаришам —
медикам-рейнджерам...**

Сержант першого класу Маркус В. Мураллес

***Загинув 28 червня 2005 р. —
операція в Афганістані: Незламна свобода***

Бортовий медик спеціальних операцій 2003-2005 рр.,
3/160-й авіаційний полк спеціальних операцій

Старший медик роти та взводний медик 1999-2003 рр.,
рота "В", 3-й батальйон, 75-й полк рейнджерів

Старший медик роти та взводний медик 1990-1993 рр.
Рота "С", 3-й батальйон, 75-й рейнджерський полк

Рядовий першого класу Джеймс М. Марквелл

***Загинув 20 грудня 1989 р. — Панамська операція:
Справедлива справа***

Медик взводу 1989
Рота "С", 1-й батальйон, 75-й рейнджерський полк

...і один для повітряно-десантних рейнджерів у небі.

Зміст

Нашим загиблим товаришам-медикам-рейнджерам...	3
ВПЕРЕД	5
Частина перша.	
ЗАГАЛЬНИЙ ОГЛЯД	7
ОПИС МІСІЇ	8
ХАРТІЯ МЕДИКА РЕЙНДЖЕРА	9
ОГЛЯДОВІ КОМІТЕТИ	10
РЕДАКЦІЙНІ КОНСУЛЬТАНТИ	13
ОСНОВНІ ПОСИЛАННЯ	15
СФЕРА ДІЯЛЬНОСТІ	17
Частина друга.	
Розділ А. ПРОТОКОЛИ ТРАВМ	38
Розділ В. ТАКТИЧНІ ПРОТОКОЛИ НЕВІДКЛАДНОЇ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ	70
Частина третя.	
МЕДИЧНА ФАРМАКОЛОГІЯ	100
РОЗДІЛ І. "ВПРАВНИЙ І ЗАВЖДИ ПРИ СОБІ"	100
РОЗДІЛ ІІ. "ДОСВІДЧЕНИЙ"	120
РОЗДІЛ ІІІ. "ОЗНАЙОМЛЕНИЙ"	147
Частина четверта.	
МЕДИЧНІ ОПЕРАЦІЇ ТА ПЛАНУВАННЯ	170
Частина п'ята.	
ПАКУВАЛЬНІ ПЕРЕЛІКИ ТА ДОВІДКОВА ІНФОРМАЦІЯ	205
АБРЕВІАТУРИ	211
ТАБЛИЦІ КОНВЕРСІЇ	217
КОДЕКС МЕДИКА РЕЙНДЖЕРА	218
КЛЯТВА РЕЙНДЖЕРА	220

ВПЕРЕД

Історично склалося так, що більшість смертей на війні стається до того, як потерпілий отримує сучасну травматологічну допомогу. Виконання завдань рейнджерів у Глобальній війні з тероризмом та інших завдань, що залишились у спадок, безсумнівно, призведе до збільшення кількості смертельних поранень.

Командири рейнджерів можуть значно зменшити кількість рейнджерів, які помирають від поранень, отриманих в бою, просто спрямувавши оптимальний медичний потенціал в безпосередній близькості до місця поранення. Виживання травмованого рейнджера, який отримав поранення в бою, знаходиться в руках рейнджера, який першим накладає пов'язку або джгут і зупиняє кровотечу свого пораненого товариша. Керувати реагуванням на поранення та евакуацією є завданням командира рейнджера; забезпечення технічної медичної компетентності є завданням рейнджера-медика.

Для командирів та медиків рейнджерів було створено міцний фундамент для успішного надання допомоги пораненим в бойових умовах. Для надання допомоги пораненому рейнджеру необхідна інтегрована командна реакція немедичного персоналу та медичних працівників. Рейнджер першого реагування, санітар загону, медик рейнджерів, що володіє передовими тактичними навичками, і командири рейнджерів, по суті, всі рейнджери повинні об'єднатися для надання медичної допомоги колективно, як команда, не жертвуючи при цьому ходом і інтенсивністю бою, що відбувається.

Інтегрований командний підхід до реагування на поранення та надання медичної допомоги безпосередньо призведе до зменшення кількості померлих від поранень серед бойових втрат та мінімізації неспокою, пов'язаного з цими подіями у кризові часи. Справжній успіх медичної команди рейнджерів визначатиметься її здатністю виконати

місію та значно зменшити кількість бойових смертей, яким можна запобігти. Рейнджери цінують честь і репутацію більше, ніж своє життя, і тому намагатимуться віддати власне життя, захищаючи своїх товаришів. Медик-рейнджер зробить не менше.

Я ніколи не залишу пораненого товариша...

Гарольд Р. Монтгомері Расс С.
Майстер-сержант, США
Старший медик полку
1997 — по теперішній час
RHHC старший медик батальйону
1995-1997
1/75 взвод, старшина, унтер-офіцер
1990-1995

Расс С. Котвал, д-р мед. наук
Підполковник, МС
Полковий хірург
2005 — по теперішній час
3/75 хірург батальйону
1999-2003

ЧАСТИНА ПЕРША

ЗАГАЛЬНИЙ ОГЛЯД

ОПИС МІСІЇ

Завданням тактичної групи з лікування травм 75-го полку рейнджерів є надання медичної допомоги та підготовка відповідно до принципів тактичної допомоги при бойових діях, тактичних протоколів з надання невідкладної медичної допомоги та долікарняної допомоги при травмах, з метою забезпечення оптимального медичного обслуговування Об'єднаної оперативно-тактичної групи спеціальних операцій, яка виконує завдання на підтримку політики та цілей США.

ХАРТІЯ МЕДИКА РЕЙНДЖЕРА

“БМСО ПТП”

*(Бойовий медик спеціальних операцій,
передовий тактичний практик)*

Вести вогонь та уражати цілі для захисту поранених та себе.

Діяти відносно самостійно у складі розосереджених бойових підрозділів з високою мобільністю в суворих умовах навколишнього середовища.

Спілкуватися за допомогою захищених та незахищених засобів.

Тактично пересуватися незахищеними ділянками місцевості

Досконало володіти основами долікарняної травматологічної допомоги та тактичної допомоги пораненим у бою.

Своєчасно, послідовно та компетентно надавати сучасну травматологічну допомогу в межах своєї практичної діяльності.

Практикуючий лікар, допомагає ліцензованим медичним працівникам у наданні невідкладної та планової медичної допомоги під час перебування в гарнізоні, тренувань та під час бойових дій.

ОГЛЯДОВІ КОМІТЕТИ

2001

Майор Котвал (хірург батальйону 3/75)
майор Майєр (3/75 батальйон ПТ)
санітарний інструктор Детройт (3/75 батальйон РТ)
Сержант першого класу Міллер (старший медик 3/75 батальйону)
Сержант першого класу Монтгомері (старший медик полку)
Штаб-сержант Флорес (старший медик роти 3/75)
Штаб-сержант Джентрі (старший медик роти 3/75)
Штаб-сержант Мураллес (старший медик 3/75 роти)
Штаб-сержант Одом (старший медик роти 3/75)
Штаб-сержант Ротвелл (старший медик 3/75 роти)

2003

Майор Венцель (полковий хірург)
Майор Кейн (хірург батальйону 1/75)
Майор Котвал (хірург батальйону 3/75)
Майор Сассано (полковник медичної служби)
Штаб-сержант Монтгомері (старший медик полку)
Штаб-сержант Міллер (полковий медичний спеціаліст з планування та тренування)
Штаб-сержант Свейн (старший медик 2/75 батальйону)
Штаб-сержант Флорес (старший медик батальйону 3/75)
Штаб-сержант Одом (старший медик 3/75)
Штаб-сержант Вільямсон (старший медик роти 2/75)

2004

Майор Венцель (полковий хірург)
Капітан Пейрмор (1/75 батальйону ПА)
Капітан Німан (2/75 батальйон ПА)
Капітан Келсі (офіцер медичної служби полку)
Майстер-сержант Монтгомері (полковник, старший медик)
Сержант першого класу (старший медик 2/75 батальйону)
Штаб-сержант (старший медик батальйону 3/75)

Штаб-сержант Одом (старший медик 3/75 батальйону)
Штаб-сержант Вільямсон (сержант медичної підготовки полку)
Штаб-сержант Медаріс (старший медик роти 1/75) Штаб-сержант Гарсія
(старший медик 2/75 роти)
Штаб-сержант Севертсон (старший медик 2/75 роти)

2005

Підполковник Котвал (полковий хірург)
Майор Метьюз (хірург батальйону 1/75)
Майор МакКарвер (хірург батальйону 2/75)
Капітан Стерлінг (помічник полкового лікаря)
Капітан Детро (помічник лікаря батальйону 3/75)
Капітан Ріді (помічник лікаря батальйону 1/75)
Капітан Слевін (помічник лікаря батальйону 2/75)
Капітан Гренє (фізичний терапевт батальйону 2/75)
Капітан Соліз (помічник лікаря батальйону 3/160)
Майтер-сержант Монтгомері (старший медик полку)
Штаб-сержант Крейс (старший медик 2/75 батальйону)
Сержант Уоррен (старший медик батальйону 1/75)
Сержант Вільямсон (полковий санітарний інспектор)
Штаб сержант Гіласпі (старший медик роти 2/75)
Сержант Кіндіг (старший медик 2/75 роти)
Сержант Роббінс (старший медик 3/75 роти)
Сержант Славенс (старший медик 3/75 роти)
Сержант Моріссетт (медик взводу 3/75)
Спеціаліст Какороскі (медик взводу 2/75)
Спеціаліст Болл (медик взводу 2/75)
Спеціаліст Льюїс (медик взводу 3/75)
Спеціаліст Гуаданьїно (санітар взводу 3/75)
Спеціаліст Драпо (санітар взводу 3/75)

2006

Підполковник Котвал (полковий хірург)
Капітан Редман (хірург батальйону 1/75)
Капітан Каннінгем (санітарний інструктор батальйону 2/75)
Капітан Майлз (батальйонний хірург 3/75)
Капітан Стерлінг (фізичний асистент полку)

Капітан Детро (фізичний асистент полку)
Капітан Фокс (фельдшер батальйону 3/75)
Капітан Спіер (офіцер медичної служби полку)
Капітан Поллман (фізичний терапевт 3/75 батальйону)
Майтер-сержант Монтгомері (старший медик полку)
Штаб-сержант Одом (унтер-офіцер з медичної підготовки полку)
Штаб-сержант Веліз (старший медик)
Штаб-сержант Гарсія (старший медик 2/75 батальйону)
Штаб-сержант Вільямсон (старший медик батальйону 3/75)
Штаб-сержант Гіласпі (старший медик роти 2/75)
Штаб-сержант (старший медик роти 2/75)
Штаб-сержант Чаварі (старший медик роти 3/75)
Штаб-сержант Хенігсміт (старший медик 3/75 роти)

РЕДАКЦІЙНІ КОНСУЛЬТАНТИ

Виконавчі постійні члени

Капітан у відставці Френк Батлер
Доктор медицини (у відставці) Вільям Донован
Підполковник Джон Голкомб, д-р медичних наук
Підполковник Расс Котвал, д-р медичних наук
Магістр громадського здоров'я, сержант першого класу (у відставці)
Роберт Міллер,
Технік екстреної медичної допомоги, майтер-сержант Гарольд
Монтгомері (Harold Montgomery),
Технік екстреної медичної допомоги Джеффри Саломоне, доктор
медичних наук

Консультанти та члени-контрибutori:

Підполковник Брет Акерманн, доктор медицини
Майстер-сержант Перрі Блек, екстрений медичний технік
Капітан (у відставці) Грегорі Бромунд, РА-С
Підполковник Брайан Берлінгейм, доктор медичних наук
Майор Джеффри Кейн, доктор медичних наук
Капітан Джон Детро, РА-С
Майор Артур Фінч, доктор філософії
Д.Ф. Рік Хаммесфар, доктор медичних наук
генерал-майор Шон Кейн, доктор медичних наук
Майстер-сержант (у відставці) Корі Ламоро, технік екстреної медичної
допомоги
Підполковник Роберт Лутц, доктор медичних наук
Майор Клінтон Мюррей, доктор медичних наук
Капітан (у відставці) Девід Німан, РА-С
Підполковник Кевін О'Коннор, доктор філософії
Капітан Джеймс Пейрмор, РА-С
Майор Джон Рейфілд, доктор медичних наук
Капітан Реймонд Стерлінг, РА-С

Представницькі організації:

Представницькі організації:

Комітет з тактичного бою

Центр допомоги військовим та ветеранам черепно-мозкових травм

Кафедра хірургії Університету Еморі, Атланта, Джорджія

Меморіальний госпіталь Грейді, Атланта, Джорджія

Об'єднаний медичний навчальний центр Сил спеціальних операцій

Комітет догоспітальної травматологічної допомоги Національної асоціації екстрених медичних техніків

Інститут хірургічних досліджень армії США

Видання 2007 р. Головні редактори:

Підполковник Расс Котвал, доктор медицини, доктор філософії

Майстер-сержант Гарольд Монтгомері, Національний реєстр екстрених медичних техніків

ОСНОВНІ ПОСИЛАННЯ

Тексти:

1. **Advanced Trauma Life Support for Doctors.** 7-е видання, Американський коледж хірургів, Мосбі, 2004
2. **Basic and Advanced Prehospital Trauma Life Support: Military Edition.** Перероблене 5-е видання, Національна асоціація техніків екстреної медичної допомоги, Мосбі, 2004.
3. **Emergency Medicine: A Comprehensive Study Guide.** 6-е видання, Американський коледж медиків невідкладних станів, Макгроу-Хілл, 2004.
4. **Emergency War Surgery.** 3-тє американське видання, Інститут Бордена, 2004.
5. **Griffith's Five-Minute Clinical Consult.** Ліппінкотт, 2006.
6. **Guidelines for Field Management of Combat-Related Head Trauma.** Фонд черепно-мозкової травми, 2005.
7. **Prentice Hall Nurse's Drug Guide.** Вільсон, Шеннон і Стенг, 2007.
8. **Tactical Medical Emergency Protocols for Special Operations Advanced Tactical Practitioners (ATPs).** Командування Сил спеціальних операцій США, 2006.
9. **Tarascon Adult Emergency Pocketbook.** 3-тє видання, Тараскон, 2005.
10. **Tarascon Pocket Pharmacopoeia.** Тараскон, 2006.
11. **The Sanford Guide to Antimicrobial Therapy.** 35-е видання, Антимікробна терапія, 2005.
12. **Wilderness Medicine.** 4-е видання, Мосбі, 2001.

Статі:

1. Беллами Р.Ф. **The causes of death in conventional land warfare: implications for combat casualty care research.** *Військова медицина*, 149:55, 1984.
2. Батлер Ф.К., Хагманн Д., Батлер Е.Г. **Tactical Combat Casualty Care in Special Operations.** *Військова медицина*, 161(3 додаток):1-15, 1996.
3. Батлер Ф.К. молодший, Хагманн Д.Х., Річардс Д.Т. **Tactical management of urban warfare casualties in special operations.** *Військова медицина*, 165(4 додаток):1-48, 2000.

4. Холкомб Дж.Б. **Fluid resuscitation in modern Combat Casualty Care: lessons learned from Somalia.** *Журнал травмы*, 54(5):46, 2003.
5. Котвал Р.С., О'Коннор К.С., Джонсон Т.Р., Мозелі Д.С., Мейєр Д.Е., Холкомб Дж.Б.. **A novel pain management strategy for Combat Casualty Care.** *Аннали невідкладної медицини*, 44(2):121-7, 2004.
6. Лінд Г.Х., Маркус М.А., Мірс С.Л. та ін.. **Oral transmucosal fentanyl citrate for analgesia and sedation in the emergency department.** *Аннали невідкладної медицини*, 20(10):1117-20, 1991.
7. Мюррей К.К., Хоспенталь Д.Р., Холкомб Дж.Б. **Antibiotic use and selection at the point of injury in Tactical Combat Casualty Care for casualties with penetrating abdominal injury, shock, or inability to tolerate oral agents.** *Журнал медицини спеціальних операцій*, 3(5):56-61, 2005.
8. О'Коннор К.С., Батлер Ф.К.. **Antibiotics in Tactical Combat Casualty Care.** *Військова медицина*, 168:911-4, 2003.

СФЕРА ДІЯЛЬНОСТІ

РЕЙНДЖЕР ПЕРШОЇ ДОПОМОГИ (РПД) — рейнджер, який успішно закінчив курс першої допомоги рейнджерів. РПД здійснюють свою діяльність за ліцензією медичного директора. Кожен рейнджер повинен мати кваліфікацію РПД.

8 КРИТИЧНИХ ЗАВДАНЬ РПД:

ДОГЛЯД В УМОВАХ ОБСТРІЛУ

- 1) **Утримати місця події та оцінювання втрат**
 - Відкрити вогонь у відповідь та захистити місце подій
 - Спрямувати постраждалих до укриття
 - Оцінити наявність поранень, що загрожують життю
 - Провести розподіл – негайні, відкладені, мінімальні, очікувані поранення
 - Викликати медичний персонал для надання допомоги у разі потреби
- 2) **Швидко ідентифікувати та контролювати масивну течію**
 - Прямий і непрямий тиск
 - Накладання джгута
 - Невыдкладна травматична пов'язка

ТАКТИЧНА ПОЛЬОВА ДОПОМОГА

- 1) **Оглянути та забезпечити прохідність дихальних шляхів**
 - Відкрити та очистити дихальні шляхи
 - Носоглоткові дихальні шляхи
- 2) **Лікування небезпечних для життя травми тулуба**
 - Оклюзійна герметична пов'язка
 - Декомпресія колкою
 - Обробка рани живота
- 3) **Огляд на предмет кровотечі, забезпечення доступу до внутрішньовенних вливень, боротьба з шоком**
 - Змиви крові з голови до ніг
 - Фізіологічний розчин на 18 мм
 - Внутрішньовенне вливання рідин, коли це продиктоване шоком
 - Запобігання гіпотермії
- 4) **Контроль біль та запобігання інфекції**
 - Пакет таблеток для лікування бойових ран

ЕВАКУАЦІЯ ПОРАНЕНИХ

- 1) **Команда з надання допомоги**
 - Упакування та підготовка до перенесення
 - SKEDCO, підстилки, ручне перенесення
- 2) **Керівництво скоординованою евакуацією**
 - Пріоритет постраждалих – критичний (терміновий), пріоритетний, звичайний
 - Координація медичної або санітарної евакуації

Технік з невідкладної медичної допомоги — немедична військово-облікова спеціальність рейнджера, який в даний час зареєстрований як технік з невідкладної медичної допомоги базового/середнього рівня в Міністерстві транспорту (DOT) і призначений командуванням для роботи на цій посаді. Ця особа виконує роль сполучної ланки між РПД та медиком-рейнджером щодо тактичного та адміністративного лікування травм. Медики загону здійснюють свою діяльність відповідно до ліцензії, виданої медичним директором.

БОЙОВИЙ МЕДИК СПЕЦІАЛЬНИХ ОПЕРАЦІЙ — ПРОСУНУТИЙ ТАКТИЧНИЙ ПРАКТИК (БМСО-ПТП) — медик-рейнджер, який зареєстрований у Національному реєстрі медиків-парамедиків з екстреної медичної допомоги Міністерства транспорту та/або Командування Сил спеціальних операцій США (просунутий тактичний практик), якому присвоєно ідентифікатор W1 (бойовий медик спеціальних операцій) та який був затверджений медичним директором підрозділу для роботи на цьому просунутому рівні надання медичної допомоги. Медик-рейнджер може навчати та керувати наданням планової та невідкладної медичної допомоги, створювати пункти збору бойових поранених, проводити первинну хірургічну та медичну оцінку та лікування пацієнтів, сортувати та надавати розширену травматологічну допомогу, а також готувати пацієнтів до евакуації.

Повсякденне медичне обслуговування гарнізону включає надання допомоги медичним працівникам підрозділів у щоденних зверненнях за медичною допомогою і вимагає поглиблених знань щодо поширених ортопедичних проблем, респіраторних захворювань, шлунково-кишкових розладів, дерматологічних захворювань та захворювань, пов'язаних із забрудненням навколишнього середовища. Медики-рейнджери навчають немедичний персонал навичкам надання першої медичної допомоги та профілактичної медицини. Медики-рейнджери здійснюють свою діяльність за ліцензією медичного керівника і не є незалежними постачальниками медичних послуг. Медики-рейнджери завжди повинні отримувати поради та нагляд медичного керівника за всіма видами медичної допомоги, що надається.

Однак, у рідкісних випадках від медиків-рейнджерів може знадобитися працювати відносно незалежно з лише непрямым наглядом у віддалених, суворих або прихованих місцях. У цих випадках,

як і раніше, вкрай рідко медик-рейнджер не має можливості спілкуватися по радіо, телефону або комп'ютеру.

ПОСТІЙНІ РОЗПОРЯДЖЕННЯ — розширені втручання з підтримки життєдіяльності, які можуть бути здійснені перед контактом з он-лайн медичним контролем.

ПРОТОКОЛИ — настанови щодо позалікарняного догляду за пацієнтом. Тільки ті частини рекомендацій, які позначені як "постійні розпорядження", можуть бути виконані до звернення до медичного директора в режимі он-лайн.

МЕДИЧНИЙ КОНТРОЛЬ / МЕДИЧНИЙ ДИРЕКТОР / МЕДИЧНИЙ ПРАЦІВНИК — ліцензований та акредитований медичний працівник, лікар або асистент лікаря, який усно або письмово заявляє про прийняття на себе відповідальності та зобов'язань і доступний на місці або з яким можна зв'язатися за допомогою встановлених засобів зв'язку. Медична допомога, процедури та передові заходи з порятунку життя будуть направлятися через медичний пункт контролю з метою забезпечення оптимального догляду за всіма хворими або пораненими рейнджерами. Медичний контроль буде встановлений завжди, незалежно від того, чи це бойова місія, чи навчання, чи рутинна медична допомога. **Зауважте, що, в кінцевому рахунку, вся медична допомога надається за ліцензією призначеного, прикріпленого, доповнюючого або прикомандированого лікаря.**

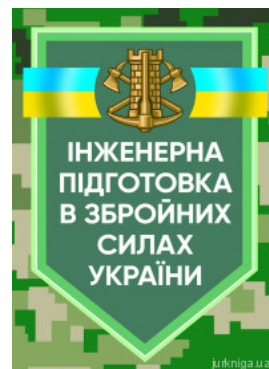
Книги, які можуть вас зацікавити

Безстрашний
гвардієць. Курс
бійця-рятувальника

Офіційний посібник з
бойових навичок армії
США

Інженерна підготовка в
Збройних Силах
України

Пам'ятка снайпера.
Пам'ятка стрільця

Методичні
рекомендації
"Контрзасадні дії" (за
досвідом проведення
ООС (раніше АТО))

Основи домедичної
допомоги. Підручник

Перейти до галузі права
Військове право

Перейти на сайт →